

4000 m², is daar veel groter dan in de Stadsfeestzaal. In het najaar zou het project voltooid moeten zijn. Waar dit jaar, op 29 en 30 september, 'Het Andere Boek' zal plaatsvinden is nog een open vraag. Eind december vorig jaar brandde de Stadsfeestzaal immers volledig uit. Van het in 1908 opgetrokken gebouw bleef, behalve de vier muren, enkel de cultuurhistorisch waardevolle gevel gespaard.

**"Stromen blijven stromen".
Tentoonstelling en fotoboek
van Karel Heirbaut**

Hendrik Ollivier, Amsab

Vorig jaar kreeg Amsab het fotoarchief van Karel Heirbaut in bewaring. Karel Heirbaut was jarenlang arbeider en vakbondsafgevaardigde op de Boel-scheepswerven in Temse. Samen met Jan Cap was hij de belangrijkste woordvoerder van de arbeiders tijdens de voor de scheepswerf bijzonder woelige jaren '70.

Woelig waren ze alleszins. Bijna dagelijks kwamen de scheepswerven in het nieuws. Niet alleen omdat het behoud van de werf voortdurend ter discussie stond, maar ook omdat conflicten tussen de patroonsfederatie en de vakbonden er op het scherp van de snede werden uitgevochten. De vakbonden waren goed georganiseerd en

de strijdbaarheid van de scheepsbouwers was bijzonder groot. De patroons van hun kant schrokken niet terug voor een staaltje pure provocatie. Het conflict rond Intergarde was in dit verband tekenend. Onder het mom in te staan voor de veiligheid op de werf deed de directie een beroep op een privébewakingsfirma om de arbeiders te controleren. Dergelijke conflicten overstegen uiteraard het niveau van directe materiële eisen. Ze speelden zich af tegen een veel ruimere principiële en ideologische achtergrond. De vakbondsafgevaardigden van de Boelwerf kwamen met hun standpunten overigens meer dan eens in aanvaring met de hogere geledingen van de vakbond. Het kostte Karel Heirbaut zijn mandaat als afgevaardigde van het ACV. Later stapte hij over naar het ABVV.

Als de Boel-arbeiders er keer op keer in slaagden de hele pers te laten focussen op Temse had dit ongetwijfeld ook te maken met de manier waarop acties werden gevoerd. Spectaculaire harde acties als het bezetten van de brug over de Schelde werden afgewisseld met ludieke happenings met Vuile Mong of toneelgroep De Barst.

Karel Heirbaut zal de eerste zijn om te ontkennen dat hij bij dit alles een toonaangevende rol heeft gespeeld. Doordacht redenaar op meetings en gedreven verteller tijdens de talloze avonden waarop hij als spreker was uitgenodigd, ontpopte hij zich ook als bewogen fotograaf en later als scherpzinnig kroniekschrijver. Het verhaal wil dat aan Humo-fotograaf Herman Selleslaghs gevraagd werd om een reportage te maken over de Boelwerf. Selleslaghs zou geantwoord hebben dat

Karel Heirbaut

hij dat best wel wilde doen maar dat de arbeiders dit ongetwijfeld zelf beter konden. Een paar jaar later publiceerde Karel Heirbaut een eerste opmerkelijk foto-boek: *Tussen kop en kont. Het onbekende peloton op een scheepswerf*, waarin hij als insider een beeld schetst van het leven op de werf. Het boek bleef ook in fotokringen niet onopgemerkt en sindsdien geniet Karel Heirbaut, terecht, het nodige aanzien als fotograaf. Nadien volgden nog verschillende andere publicaties⁽¹⁾. De fotografie geraakte daarbij meer en meer op de achtergrond.

De interesse van Karel Heirbaut bleef niet beperkt tot de Boelwerf. Net zoals de acties op de Boelwerf moeten bekeken worden tegen een ruimere achtergrond, getuigt het werk van Karel Heirbaut van een brede kijk op de samenleving. Zijn Turkse en Marokkaanse werkmakers ging hij bezoeken in hun land van herkomst. Hij trok naar Albanië en Cuba. Hij vloog naar Manilla, woonde de begrafenis bij van één van de hongerstakers in

Belfast en deelde het leed van de Palestijnen. Bij de actie "*Redt de Schelde*" liep hij mee van bron tot monding en maakte er een reportage over.

Van 11 maart tot 15 april loopt in de Vierkante zaal van de Academie voor Schone kunsten in Sint-Niklaas een overzichtstentoonstelling van het werk van Heirbaut. Alle aspecten van zijn werk komen daarbij aan bod. In zijn eigen stijl, via collages, fotoreeksen en dia's legt hij verbanden en geeft hij zijn visie op onze maatschappij. Tegelijk verschijnt onder dezelfde titel, *Stromen blijven stromen*, ook een boek.

(1) Karel Heirbaut publiceerde meer dan 50 werken en werkjes. Ze bevinden zich allemaal in de bibliotheek van Amsab.

K. HEIRBAUT, *Stromen blijven stromen*, De Barst, 224 p. Het boek is te koop in Amsab aan de prijs van 690 BEF.